Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2026–2027

36 872 Wijziging van de Omgevingswet, Algemene wet bestuursrecht en de Wet windenergie op zee ter implementatie van onderdelen van de met Richtlijn 2023/2413 gewijzigde richtlijn hernieuwbare energie (REDIII, vergunnen)

C

TWEEDE VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN / KLIMAAT EN GROENE GROEI[1]

Vastgesteld 29 september 2026

Het wetsvoorstel en de nota naar aanleiding van het verslag hebben de fractieleden van de **BBB** aanleiding gegeven tot het maken van de volgende nadere opmerkingen en het stellen van de volgende nadere vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De regering stelt in de beantwoording dat de inspraak van omwonenden geborgd is doordat zij zienswijzen kunnen indienen bij de aanwijzing van een versnellingsgebied via een plan-MER.[2] Hoe realistisch is het volgens de regering dat betrokkenen op dit abstracte planniveau al kunnen overzien wat de concrete impact (zoals geluidsoverlast, slagschaduw of microplastics) van een specifieke windturbine zal zijn? Erkent de regering dat het schrappen van project-MER de inspraak van omwonenden in de praktijk uitholt? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Het wetsvoorstel merkt hernieuwbare energie per definitie aan als «hoger openbaar belang» en dienend aan de volksgezondheid.[3] De afstandsnorm voor windturbines is door de regering vastgesteld op tweemaal de tiphoogte. Wat betekent dit voor de daadwerkelijke, directe gezondheidsklachten die omwonenden op het platteland ervaren door laagfrequent geluid, microplastics en slagschaduw? Welke wettelijk afdwingbare normen garanderen dat «mitigerende maatregelen» door de regering niet

[1] Samenstelling:
Van Aelst-den Uijl (SP), Van Ballekom (VVD), Baumgarten (JA21), Beukering (Fractie-Beukering), Bovens (CDA), Crone (PRO), Dessing (FVD), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Van Gurp (PRO), Holterhues (ChristenUnie), Karaaslan (D66), Kluit (PRO) (voorzitter), Kroon (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB) (ondervoorzitter), Van Meenen (D66), Panman (BBB), Perin-Gopie (Volt), Petersen (VVD), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Steenkamp (CDA), Straus (VVD), Van Strien (PVV), Thijsssen (PRO), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

[2] *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 3.

[3] *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 2.

kst-36872-C
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

ondergeschikt worden gemaakt aan het behalen van duurzaamheidsdoelen?

In de antwoorden wordt aangegeven dat voor de uitsluiting van SMR's (kleine modulaire kernreactoren) sprake is van een «zuivere implementatie» van de Europese richtlijn.[4] Waarom kiest de regering er niet voor om nationaal vergelijkbare vergunningsversnellingen in te stellen voor SMR's en andere stabiele energievormen?

De regering bevestigt dat financiële compensatie voor natuurschade uitsluitend is toegestaan voor hernieuwbare-energieprojecten en niet kan worden uitgebreid naar woningbouw of PAS-melders.[5] Waarom kiest de regering ervoor om commerciële energieontwikkelaars de mogelijkheid te bieden om natuurschade te kunnen «afkopen», terwijl PAS-melders en projectontwikkelaars dat niet mogen?

De regering schuift de zware onderzoekslast (de plan-MER) door naar gemeenten en provincies en laat de financiële middelen en menskracht over aan de lokale afweging.[6] Erkent de regering dat kleine plattelandsgemeenten met een beperkte ambtelijke capaciteit hierdoor wellicht overhaast versnellingsgebieden gaan aanwijzen óf vastlopen? Welke financiële compensatie stelt de regering beschikbaar voor deze gemeenten?

Hoewel de regering erkent dat er sprake is van ernstige invoedingscongestie door zonne- en windenergie, wil zij toch blijven versnellen.[7] Waarom worden vergunningen versneld voor energieprojecten waarvan de stroom het net niet op kan? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

Als natuurschade financieel wordt gecompenseerd via artikel 13.6a van het wetsvoorstel, wordt de zorg voor het daadwerkelijke natuurherstel neergelegd bij het bevoegd gezag. Hoe gaat de regering controleren of deze gelden ook daadwerkelijk natuurherstel opleveren?

Is het mogelijk om waterschappen en drinkwaterbedrijven een wettelijk vetorecht te geven bij het aanwijzen van versnellingsgebieden, zodat zij de kwaliteit van het grondwater kunnen beschermen? Zo ja, is de regering bereid om dit te doen?

Hoe voorkomt de regering dat deze versnellingswetgeving het maatschappelijk draagvlak in de regio verder verslechterd?

Is de regering bereid om een minimaal percentage lokaal eigendom (bijvoorbeeld 50% voor omwonenden en lokale gemeenschappen) op te nemen bij het aanwijzen van versnellingsgebieden, zodat de opbrengsten in de regio blijven en niet wegvloeien naar buitenlandse investeerders? Deze leden ontvangen hierop graag een toelichting.

---

[4] *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 2.
[5] *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 3.
[6] *Kamerstukken II* 2025/26, 36 872, nr. 3, p. 5–6; *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 3.
[7] *Kamerstukken I* 2025/26, 36 872, B, p. 3.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien de nota naar aanleiding van het tweede verslag met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Kluit

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Karthaus